

Český jazyk a literatura – nižší gymnázium

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího obsahu a vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Předmět se skládá ze tří oblastí, a to z Jazykové výchovy, Komunikační a slohové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsahy jednotlivých složek vzájemně prolínají.

Prostřednictvím vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura získává žák schopnost jazykově správně a výstižně vyjadřovat mluvenou i písemnou formou své myšlenky a city. Ovládnutí jazykových prostředků češtiny je i základním předpokladem úspěšného vzdělávání v dalších předmětech, zejména při osvojování cizích jazyků. Literární výchova učí žáky chápat význam nejdůležitějších literárních děl národních i světových a orientovat se v různých formách slovesné produkce minulosti i současnosti, otevírá jim cestu k sebepoznání a pozitivním životním motivacím, probouzí v nich smysl pro krásu jazykového výrazu a uměleckého obrazu.

Do vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura jsou zařazena následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Komunikace
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Sebepoznání a sebepojetí
- Kreativita
- Hodnoty, postoje, praktická etika
- Seberegulace a sebeorganizace

Výchova demokratického občana (VDO)

- Občanská společnost a škola
- Formy participace občanů v politickém životě

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Objevujeme Evropu a svět
- Evropa a svět nás zajímá
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova (MkV)

- Multikulturalita
- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Etnický původ

Mediální výchova (MedV)

- Fungování a vliv médií ve společnosti
- Stavba mediálních sdělení
- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Tvorba mediálního sdělení

- Vnímání autora mediálních sdělení

Environmentální výchova (EV)

- Vztah člověka k prostředí
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Základní podmínky života

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura chápeme jednak jako předmět naukový, jednak jako předmět estetický.

Při jazykové výchově si žáci osvojí poznatky o systému českého jazyka a o jeho vývoji, prohloubí a upevní si znalosti z fonetiky a fonologie, ortografie, ortoepie, morfologie, lexikologie a sémantiky, syntaxe, nauky o tvoření slov, dialektologie apod. Ve výuce se ovšem využívá poznatků z mnoha dalších vědních oborů, např. historie, geografie apod.

Při literární výchově si žáci osvojí základy literární teorie a historie, učí se interpretovat literární text, rozeznají literární druhy a žánry a uvedou jejich hlavní představitele, tvořivě s literárními texty pracují. Žáci se zaměřují na to, aby se tzv. „naučili číst“, to znamená, aby se vůbec naučili zvláštní řeči, kterou literatura mluví, a aby pochopili, že literaturu je třeba vnímat po stránce obsahové i formální, po stránce časového kontextu a originalnosti autorského vkladu.

Při komunikační a slohové výchově si žáci osvojují poznatky ze stylistiky, které jim umožňují správné vyjádření myšlenek formou nejrůznějších slohových útvarů, přičemž se dbá na tříbení projevu mluveného i psaného a kulturu jazykového vyjadřování.

5.1.2 Časové vymezení

V hodinové dotaci 4 hodiny týdně jsou ve všech ročnících jazykové výchově věnovány 3 hodiny, literární výchově 1 hodina, komunikační a slohová výchova je začleňována do hodin jazykových a literárních podle potřeby. Jednu hodinu týdně v každém ročníku nižšího gymnázia je třída dělena na 2 skupiny.

5.1.3 Organizační vymezení

Výuka probíhá v kmenových učebnách tříd, žáci mají k dispozici také moderní multimediální učebnu a školní knihovnu. Upřednostňovanou formou realizace je vyučovací hodina. K výuce jsou používány učebnice v kombinaci s dalšími doprovodnými výukovými materiály, např. pracovními listy, videonahrávkami, audionahrávkami, multimediálními výukovými programy.

Cílům předmětu Český jazyk a literatura odpovídají také metody vyučování. Ve výuce učitel uplatňuje vedle frontální výuky prvky skupinové spolupráce, dramatické výchovy a komunikačních aktivit, při vyučovacích hodinách využívá práci s texty, audionahrávkami a videonahrávkami. Výuka je navíc v každém ročníku doplňována referáty, krátkodobými i dlouhodobými projekty a následně jejich prezentacemi, v součinnosti s třídními učiteli a vyučujícími ostatních předmětů také cyklem besed a podle možností návštěvami filmových a divadelních představení a literárními exkurzemi, které souvisejí s probíranými tématy.

Upevňování a testování nabytých poznatků probíhá formou diktátů, pravopisných, mluvnických a lexikálních cvičení, všestranných jazykových rozborů, slohových prací, mluvnických cvičení, projektů a referátů. Motivace a soutěživost jsou rozvíjeny zapojením žáků do olympiády v českém jazyce, do soutěže v recitaci a do různých soutěží literárních, organizovaných Studentské akademie a literárních večerů či možností přispívat do školního

časopisu a regionálního tisku.

5.1.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- soustavně zařazuje práci s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a dalšími normativními příručkami, a tím vytváří u žáků návyk využívat jich ve vlastní praxi a rozvíjí schopnost žáků vyjadřovat se kultivovaně, přesně, výstižně a jazykově správně
- zadáváním vhodných cvičení a všestranných rozborů upevňuje znalosti z mluvnice, stylistiky, syntaxe, zadáváním pravopisných cvičení a diktátů znalosti pravopisu
- učí žáky s porozuměním číst a interpretovat literární texty, a tak upevňuje jejich základní čtenářské dovednosti a návyky a tříbí jejich vyjadřování; práci s texty využívá též k nácvičce studijního čtení, vyhledávání klíčových slov, formulování hlavních myšlenek textu, formulování otázek, vytváření poznámek a výpisků
- zadáváním domácí četby pomáhá utvářet čtenářský vkus žáků a trvalý zájem o četbu
- zapojováním žáků do olympiády v českém jazyce, do soutěží literárních a recitačních, pořádáním tematických exkurzí a besed, zájezdů na divadelní a filmová představení vede žáky k zájmu o český jazyk a o jeho dokonalejší ovládnutí
- zařazováním soutěží a kvízů do výuky žáky motivuje, rozvíjí zdravou soutěživost a přispívá k navození tvůrčí atmosféry ve třídě

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- rozbořem vhodných textů seznamuje žáky s nejdůležitějšími literárními druhy a žánry a učí je texty interpretovat, aby dovedli rozlišit hodnotnou literaturu od literatury konzumní a manipulační
- vede žáky k hledání různých variant řešení zadaných úkolů, a tím podporuje rozvoj jejich kreativity, tvořivého myšlení a logického uvažování
- rozvíjí schopnost žáků hodnotit text z hlediska jazykové kultury, a tím podporuje jejich dovednost správně a kultivovaně používat mateřský jazyk
- zadáváním zajímavých domácích úkolů, referátů a projektů a jejich následnou prezentací učí žáky vyhledávat, shromažďovat, třídit a zpracovávat informace z různých zdrojů, ověřovat je, srovnávat výsledky vlastní práce s prací dalších žáků, a tím rozvíjí jejich samostatnost, přesnost, trpělivost, pečlivost a zodpovědnost

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadáváním cvičných a kontrolních slohových prací a mluvních cvičení učí žáky tvorbě mluvených i písemných projevů prostě sdělovacích, prakticky odborných, administrativních, publicistických, řečnických i uměleckých, a tím v nich upevňuje dovednosti verbální i neverbální komunikace
- zapojením žáků do literárních soutěží a možností přispívat do školních novin a regionálního tisku v nich posiluje vědomí důležitosti kultivovaného jazykového projevu
- nácvičkou dramatizace, diskuse a dialogu rozvíjí schopnost žáků komunikovat, spolupracovat s ostatními, přijímat a sdělovat informace, akceptovat názor druhých a hájit vlastní stanovisko

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- účelně zařazuje skupinovou práci, aby se žáci naučili základům kooperace a týmové spolupráce, zodpovědnosti vůči týmu, vzájemné pomoci a toleranci
- dbá na zapojení všech žáků do práce v hodině tak, aby měl každý prostor k sebevyjádření, naučil se respektovat názory ostatních a uměl ocenit dobré nápady a netradiční řešení
- povzbuzuje žáky a průběžně hodnotí výsledky jejich práce, aby žáci byli zejména kladným ohodnocením motivováni k dalším výkonům a aby byla posílena jejich sebedůvěra a zdravé sebevědomí

Kompetence občanské

Učitel:

- zadáváním vhodných úkolů a rozbořem vhodných textů posiluje v žácích vědomí občanské odpovědnosti, pocity lidské solidarity a spoluúčasti, vede žáky k ohleduplnosti a k tomu, aby respektovali názory druhých a individuální rozdíly mezi lidmi
- volbou vhodných textů rozvíjí i jejich schopnost vcítit se do situace druhých a na příkladech jim ozřejmuje životní a mravní hodnoty, které ovlivňují způsoby jednání a rozhodování lidí
- vede žáky k výstižnému, srozumitelnému a jazykově správnému vyjádření vlastních názorů a myšlenek, aby uměli projevit vlastní postoj k dění kolem sebe, k tomu, co se jich dotýká, a tím je učí pozitivní prezentaci a reprezentaci jejich osoby a školy
- seznamuje žáky s vývojem češtiny a české literatury a jejich sepětím s dějinami národa, a tím vychovává žáky k vlastenectví a demokracii
- prostřednictvím domácí četby, návštěv divadelních a filmových představení a volbou vhodných ukázek seznamuje žáky s nejlepšími díly z evropské a světové literatury, a tím je vede k pozitivnímu vnímání jiných kulturních, etických a duševních hodnot lidí žijících v odlišném jazykovém a kulturním prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- při zadávání úkolů v komunikační a slohové výchově volí příklady, které žáci využijí ve svém budoucím pracovním životě - životopis, žádost o místo, úřední dopis, zpráva, poštovní poukázka, e-mail apod.
- důsledně kontroluje plnění zadaných úkolů, a tím učí žáka pracovat podle předem stanovených kritérií a dodržovat zadání a termíny, a tak ho připravuje na vstup do pracovního života

Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura - Jazyková výchova**

Ročník: **Prima**

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
TVAROSLOVÍ A PRAVOPIS - OPAKOVÁNÍ				
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je ve správných tvarech ve svém mluveném projevu v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché a v jednoduchém souvětí využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší jednotlivé slovní druhy aplikuje pravidla psaní i/y po měkkých, tvrdých a obojetných souhláskách, pravidla psaní dě, tě, ně, ú/ů, mě/mně mimo morfologický šev, velkých písmen na začátku věty, v typických příkladech psaní vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování, vysvětlí a používá základní pravidla syntaktického pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> opakování učiva o slovních druzích opakování pravopisu 	<p>OSV - <i>Komunikace</i> (<i>Na vhodných příkladech jsou rozvíjeny komunikační dovednosti a schopnost beze strachu, jasně a srozumitelně formulovat vlastní názory.</i>)</p> <p>Z - Česká republika, Praha - tercie</p> <p>MkV - <i>Multikulturalita</i> (<i>Žáci poznávají specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost.</i>)</p> <p>VMEGS - <i>Objevujeme Evropu a svět</i> (<i>Žáci jsou vedeni k pochopení role naší vlasti v Evropě a pochopení významu setkávání lidí z evropských států.</i>)</p> <p>Z - mapy, čtení map - prima</p>	<p>V průběhu celého školního roku budou operativně s ohledem na charakter učiva zařazovány následující metody a postupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> práce s textem společné čtení interpretace textu skupinová práce hra soutěž diktát pravopisné cvičení testy všestranné jazykové rozborů apod.

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
TVAROSLOVÍ				
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bezpečně rozliší komplikovanější druhy slov • skloňuje podle vzorů podstatná jména, zájmena, číslovky, tvoří a určuje slovesné tvary • rozliší podstatná jména konkrétní a abstraktní, pomnožná, hromadná a látková • rozliší pravopis jmen obecných a vlastních • rozezná nepravidelné skloňování • používá jazykové příručky, vyhledává potřebné informace v Pravidlech • správně tvoří tvary přídavných jmen a rozlišuje jejich druhy • ovládá pravopis jmenných tvarů • vyhledá zájmena v textu, vysvětlí jejich funkci • správně skloňuje podle vzorů • vyhledá číslovky v textu • ovládá pravopis číslovek 	<p>DRUHY SLOV</p> <ul style="list-style-type: none"> • mluvnické kategorie – opakování • podstatná jména <ul style="list-style-type: none"> - konkrétní, abstraktní - pomnožná, hromadná, látková - obecná, vlastní - odchylky od pravidelného skloňování <p>PRAVIDLA ČESKÉHO PRAVOPISU</p> <ul style="list-style-type: none"> • přídavná jména <ul style="list-style-type: none"> - druhy, pravopis koncovek - stupňování - skloňování - jmenné tvary • zájmena <ul style="list-style-type: none"> - druhy - skloňování podle vzorů ten, náš - skloňování zájmen jež, můj, tvůj, svůj, týž, tentýž • číslovky <ul style="list-style-type: none"> - druhy, skloňování 	<p>MkV</p> <p>- <i>Multikulturalita (Žáci se učí toleranci k odlišným sociokulturním skupinám.)</i></p> <p>OV - člověk a kultura - sekunda - život mezi lidmi - sekunda - má vlast - prima - právo v Evropě - tercie</p> <p>Z - Česká republika, Praha - tercie - Evropa - tercie - Evropská unie - kvarta</p> <p>VMEGS</p> <p>- <i>Objevujeme Evropu a svět (Žáci diskutují o významu evropské integrace.)</i></p> <p>VMEGS</p> <p><i>Evropa a svět nás zajímá (Rodinné příběhy, zážitky, zkušenosti z Evropy a světa; místa, události v blízkém okolí mající vztah k Evropě přibližují žákům život našich evropských sousedů.)</i></p> <p>Z - Slovensko - tercie</p>	

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá slovesa v textu, určuje slovesné tvary, správně časuje používá jazykovou příručku, vyhledává potřebné informace 	<ul style="list-style-type: none"> slovesa <ul style="list-style-type: none"> další mluvnické kategorie podmiňovací způsob přítomný a minulý SLOVNÍK SPISOVNÉ ČEŠTINY PRO ŠKOLU A VEŘEJNOST	MkV - <i>Multikulturalita (Žáci poznávají specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost.)</i>	
SKLADBA				
Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché 	Žák: <ul style="list-style-type: none"> vyhledá v textu věty jednoduché a správně je člení na část podmětovou a přísudkovou pozná jednotlivé větné členy graficky znázorní stavbu věty používá jazykovou příručku, vyhledává potřebné informace v SMČ 	VĚTA JEDNODUCHÁ <ul style="list-style-type: none"> základní a rozvíjející větné členy graf věty jednoduché STRUČNÁ MLUVNICE ČESKÁ		

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA				
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova 	Žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozliší hlásku a písmeno • správně vyslovuje souhláskové skupiny • definuje spodobu znělosti uprostřed i na konci slova • používá slovní přízvuk a rozumí úloze melodie, důrazu, tempa a pauzy ve větě 	<ul style="list-style-type: none"> • systém českých hlásek • spisovná a nespisovná výslovnost • zvuková stránka slova a věty • přízvuk slovní a větný • modulace souvislé řeči • větná melodie, tempo a pauzy, rytmus řeči 	MkV - <i>Multikulturalita (Žáci jsou vedeni k pochopení významu užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.)</i> Cj - pozdravy - prima, sekunda Z - jazyky v Evropě - kvarta Hv - tón - prima až kvarta	
ROZVRSTVENÍ NÁRODNÍHO JAZYKA				
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	Žák: <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem mateřský jazyk a zařadí jej do skupiny slovanských jazyků • rozliší v textu spisovné a nespisovné výrazy • vyhledá v textu slova z oblasti nářečí, slangu, argotu, obecné češtiny • rozlišuje složky nauky o jazyce 	<ul style="list-style-type: none"> • čeština - jazyk národní a jazyk mateřský • spisovné a nespisovné útvary a prostředky <p style="text-align: center;">JAZYKOVĚDA A JEJÍ SLOŽKY</p>	MkV - <i>Kulturní diference (Žáci jsou vedeni k chápání jedinečnosti každého člověka a jeho individuálních zvláštností.)</i> Ov - má vlast - prima - život mezi lidmi - sekunda Cj - pozdravy - prima, sekunda OSV - <i>Komunikace (V žácích jsou rozvíjeny komunikativní dovednosti.)</i>	

Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura - Jazyková výchova**

Ročník: **Sekunda**

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
SLOVNÍ ZÁSoba A TVOŘENÍ SLOV				
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémehch samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší věcný a mluvnický význam slov při práci se SSČ vyhledá slova jednoznačná a mnohoznačná vysvětlí obsah ustálených víceslovných výrazů a využívá je v mluvených projevech rozliší synonyma a homonyma vhodně volí slova neutrální a citově zabarvená v běžné mluvě, ve slohových i literárních útvarech využívá termínů z ostatních vyučovacích předmětů pracuje samostatně s PČP a vyhledává potřebné informace rozliší slova základová, odvozená, slovotvorný základ určí různé způsoby tvoření slov, vyhledá slova odvozená užívá složenin a rozlišuje zkratky a zkratková slova 	<p>NAUKA O VÝZNAMU SLOV</p> <ul style="list-style-type: none"> význam slova - věcný, mluvnický slova jednoznačná, mnohoznačná slovo a sousloví, rčení, přísloví, pořekadla synonyma a homonyma slova citově zabarvená odborné názvy <p>NAUKA O TVOŘENÍ SLOV</p> <ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba a její obohacování slovotvorba způsoby tvoření slov : odvozování podstatných jmen, přídavných jmen a sloves, skládání, zkratky a zkratková slova 	<p>V jazykových cvičeních v průběhu celého roku posilovat vazby k ostatním předmětům, hledat souvislosti. (Příklad: při opakování psaní velkých písmen v názvech měst vazby se zeměpisem, podobně s ostatními předměty)</p> <p>Cj - frazeologismy - průběžně</p> <p>OSV</p> <p>- <i>Komunikace (V žácích jsou rozvíjeny komunikační dovednosti a je v nich posilována schopnost správného vyjadřování.)</i></p> <p>VMEGS</p> <p>- <i>Evropa a svět nás zajímá (Rodinné příběhy, zážitky, zkušenosti z Evropy a světa; místa, události v blízkém okolí mající vztah k Evropě přibližují žákům život našich evropských sousedů.)</i></p>	<p>V průběhu celého školního roku budou operativně s ohledem na charakter učiva zařazovány následující metody a postupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> práce s textem společné čtení interpretace textu skupinová práce hra soutěž diktát pravopisné cvičení testy všestranné jazykové rozborly apod.

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
TVAROSLOVÍ				
Žák: <ul style="list-style-type: none"> správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozliší slovní druhy a jejich mluvnické kategorie ovládá pravopisná pravidla ohebných slov správně užívá tvary jenž, jež převádí slovesa do činného a trpného rodu tvoří příslovce s opačným významem využívá příslovečných spřežek zesiluje a zeslabuje význam příslovcí rozliší neohebná slova a vyhledá je v textu 	OPAKOVÁNÍ UČIVA O SLOVNÍCH DRUZÍCH <ul style="list-style-type: none"> skloňování zájmena jenž, jež slovesa, slovesný rod príslovce príslovečné spřežky stupňování příslovcí predložky, spojky, částice, citoslovce 	MkV - <i>Lidské vztahy (Na vhodných větách a příkladech jsou žáci vedeni k multikulturní výchově, ke vzájemné toleranci, k žádoucím občanským postojům.)</i>	
SKLADBA				
Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché 	Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozezná druhy vět a pojmenuje jejich charakteristické znaky vyhledá ve větě základní skladební dvojice vyhledá a určí základní větné členy určí podmět i přísudek a slovní druhy, kterými jsou vyjádřeny, rozliší druhy přísudku 	VĚTA JEDNODUCHÁ <ul style="list-style-type: none"> druhy vět podle postoje mluvčího věty dvojčlenné, věty jednočlenné, větné ekvivalenty základní větné členy - podmět, přísudek 	MedV - <i>Fungování a vliv médií ve společnosti (Žáci jsou vedeni k pochopení role médií v každodenním životě jednotlivce.)</i>	

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché 	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá a správně určí rozvíjející větné členy a rozlišuje jejich typy 	<ul style="list-style-type: none"> rozvíjející větné členy – předmět, příslovečné určení, přívlastek, doplněk, přístavek 		
PRAVOPIS				
Žák: <ul style="list-style-type: none"> ovládá základy pravopisu lexikálního, slovtvorného, morfologického i syntaktického ve větě jednoduché i v souvětí samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace 	Žák: <ul style="list-style-type: none"> správně tvoří spisovné tvary a vědomě je používá aplikuje pravidla psaní i/y ve vyjmenovaných slovech a ve shodě přísudku s podmětem, velkých písmen v typických příkladech psaní vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování, vysvětlí a používá základní pravidla syntaktického pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> procvičování pravopisu -i/-y vyjmenovaná slova koncovky podstatných jmen koncovky přídavných jmen shoda přísudku s podmětem psaní velkých písmen ve vlastních jménech 	Z - mapy, čtení z map - prima - Česká republika - tercie	

Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura - Jazyková výchova**

Ročník: **Tercie**

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
SLOVNÍ ZÁSoba A TVOŘENÍ SLOV				
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> uvede jednotlivé způsoby tvoření slov v češtině objasní motivovanost při slovo tvorbě, ovládá terminologii slovo tvorby vyloží způsoby obohacování slovní zásoby češtiny, rozezná cizí slova, vhodně je používá, vyloží běžné termíny používá různé typy slovníků a jazykových příruček, vyhledává potřebné informace ke slovům cizího původu uvádí slova domácí a naopak, správně je vyslovuje 	<ul style="list-style-type: none"> nauka o tvoření slov obohacování slovní zásoby slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis 	<p>V jazykových cvičeních v průběhu celého roku posilovat vazby k ostatním předmětům, hledat souvislosti. (Příklad: při opakování psaní velkých písmen v názvech měst vazby se zeměpisem, podobně s ostatními předměty)</p> <p>Ov - život mezi lidmi - sekunda - komunikace - sekunda</p> <p>VMEGS - <i>Objevujeme Evropu a svět (Žáci jsou vedeni 'ú)k pochopení role naší vlasti v Evropě a pochopení významu setkávání lidí z evropských států.)</i></p>	<p>V průběhu celého školního roku budou operativně s ohledem na charakter učiva zařazovány následující metody a postupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> práce s textem společné čtení interpretace textu skupinová práce hra soutěž diktát pravopisné cvičení testy všestranné jazykové rozborů apod.

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
TVAROSLOVÍ				
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> skloňuje cizí jména správně vyslovuje cizí slova používá jazykové příručky, vyhledává potřebné informace rozlišuje slovesa vidu dokonavého a nedokonavého 	<ul style="list-style-type: none"> skloňování jmen přejatých a cizích skloňování vlastních jmen, užití vlastních jmen slovesný vid 	<p>MkV</p> <p><i>-Etnický původ (Žáci jsou vedeni k pochopení rovnocennosti všech etnických skupin a kultur, poznávají odlišnost lidí, ale i jejich vzájemnou rovnost.)</i></p> <p>Ov - člověk a kultura - sekunda - život mezi lidmi - sekunda - co jsem - tercie</p> <p>Z - národy, národnosti - kvarta</p>	
PRAVOPIS				
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ovládá základy pravopisu lexikálního, slovtvorného, morfologického i syntaktického ve větě jednoduché i v souvětí samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyloží složitější pravopisná pravidla vyplývající z tvarosloví cíleně užívá Pravidla a SSČ 	<ul style="list-style-type: none"> pravopis lexikální, tvaroslovný, skladební 	<p>MkV</p> <p><i>- Lidské vztahy (Na vhodných větách a příkladech jsou žáci vedeni k multikulturní výchově, ke vzájemné toleranci, k žádoucím občanským postojům.)</i></p>	

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
SKLADBA				
Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché 	Žák: <ul style="list-style-type: none"> žák spolehlivě rozezná větu jednoduchou a souvětí určí druhy vět vedlejších vyloží různé významové poměry mezi hlavními větami, užívá vhodné spojovací výrazy tvořivě pracuje s textem, smysluplně využívá znalostí ze syntaxe v gramatice 	VĚTA JEDNODUCHÁ A SOUVĚTÍ <ul style="list-style-type: none"> druhy vět vedlejších souvětí souřadné a podřadné významové poměry mezi souřadnými větami shrnující cvičení 		
OBECNÉ POUČENÍ O JAZYCE				
Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozezná jednotlivé slovanské jazyky, včetně druhů slovanského písma vysvětlí shody a rozdíly mezi slovanskými jazyky rozezná jednotlivé vrstvy českého jazyka a dbá na jazykovou kulturu převede text z nespisovné podoby jazyka do spisovné v historii vývoje českého jazyka hledá souvislosti se současnou češtinou 	Žák: <ul style="list-style-type: none"> skupiny jazyků - slovanské jazyky útvary českého jazyka a jazyková kultura původ a základy vývoje češtiny 	MkV - <i>Etnický původ (Na vývoji českého jazyka je ukázáno postupné rozdělení slovanských národů, ale i jejich blízkost, vědomím kontinuity českého jazyka je posilována vlastenecká výchova.)</i> Z - Evropa - tercie - jazykové skupiny v Evropě-kvarta Ov - má vlast - prima - život mezi lidmi - sekunda	

Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura - Jazyková výchova**

Ročník: **Kvarta**

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
SLOVNÍ ZÁSoba A VÝZNAM SLOVA				
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> prakticky užívá novou terminologii, objasní rozdíl mezi slovem a souslovím správně vyslovuje cizí vlastní jména a běžná slova z aktuálních kontaktoých jazyků (angličtina, němčina, slovenština, ruština, ...) vyloží podstatu synonymie, antonymie, homonymie a mnohoznačnosti, používá Slovník cizích slov vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, správně vyslovuje slova přejatá psaná původním pravopisem a vybraná slova obecně kulturní 	<ul style="list-style-type: none"> slovo a sousloví, věcné významy slov odborné názvy synonyma, homonyma, antonyma slova domácí, mezinárodní 	<p>Na vhodných příkladech a textech (viz učebnice) je posilována vazba k ostatním předmětům (zeměpis, fyzika, biologie, chemie).</p> <p>VMEGS - <i>Objevujeme Evropu a svět (Žáci jsou vedeni k pochopení významu setkávání lidí z evropských států a významu jazyků pro jejich dorozumění.)</i></p> <p>VDO - <i>Občanská společnost a škola (V žácích jsou posilovány dovednosti kultivované komunikace s institucemi.)</i></p>	<p>V průběhu celého školního roku budou operativně s ohledem na charakter učiva zařazovány následující metody a postupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> práce s textem společné čtení interpretace textu skupinová práce hra soutěž diktát pravopisné cvičení testy všestranné jazykové rozborly apod.

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
TVOŘENÍ SLOV				
Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zejména ve frazémeh 	Žák: <ul style="list-style-type: none"> ovládá stavbu slova, odliší předponu, kořen, příponu, koncovku vyloží podstatu tvoření slov v češtině popíše, jak je slovo utvořeno uvádí synonymní české ekvivalenty k cizím slovům a obráceně 	<ul style="list-style-type: none"> stavba slov odvozování, skládání, zkracování 		
TVAROSLOVÍ				
Žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	Žák: <ul style="list-style-type: none"> bezpečně rozezná slovní druhy, rozliší složitější případy ze sémantického, morfologického i syntaktického hlediska, určuje mluvnické kategorie 	<ul style="list-style-type: none"> slova ohebná a neohebná podstatná jména přídavná jména zájmena, číslovky slovesa příslovce, předložky a spojky 	MkV - <i>Lidské vztahy (Na vhodných větách a příkladech jsou žáci vedeni k multikulturní výchově, ke vzájemné toleranci, k žádoucím občanským postojům.)</i>	

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
SKLADBA				
Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a v souvětí 	Žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozdíl mezi větou a výpovědí rozezná věty podle členitosti a věty podle postoje mluvčího rozliší větu jednoduchou a souvětí objasní složitější vztahy ve větě vyhledá a správně určí rozvíjející větné členy a rozlišuje jejich typy rozliší v textu věty hlavní a vedlejší určuje druh souvětí a počet jeho vět vyloží různé významové poměry mezi hlavními větami užívá vhodné spojovací výrazy vyloží stavbu složitějšího souvětí, na základě znalosti syntaxe tvořivě pracuje s větou, rozezná jednotlivé druhy vět vedlejších rozliší řeč přímou a nepřímou, ovládá jejich zápis převádí řeč přímou na nepřímou a naopak objasní motivované odchytky od větné stavby, správně a přesně se vyjadřuje 	<ul style="list-style-type: none"> výpověď a věta druhy vět podle postoje mluvčího věty podle členitosti věta jednoduchá a souvětí skladební dvojice – shoda, řízenost, přimykání přívlastek volný a těsný, doplněk věta hlavní, řídicí, závislá souvětí souřadné, podřadné významové poměry mezi souřadně spojenými vedlejšími větami a větnými členy složitě souvětí řeč přímá a nepřímá samostatný větný člen, oslovení, vsuvka, věta neúplná 	MedV - <i>Fungování a vliv médií ve společnosti (Na vhodných textech jsou žáci vedeni k mediální výchově (ověřování a vyhledávání informací), uvědomují si roli médií v každodenním životě jednotlivce.)</i>	

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
PRAVOPIS				
Žák: <ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu ovládá základy pravopisu lexikálního, slovtvorného, morfologického i syntaktického ve větě jednoduché i v souvětí samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami 	Žák: <ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu aplikuje znalosti o pravopisu lexikálním, tvaroslovném, skladebním vyloží složitější pravopisná pravidla vyplývající z tvarosloví v písemném projevu aplikuje znalosti o psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech 	<ul style="list-style-type: none"> pravopis lexikální, tvaroslovný, skladební vlastní jména 	Z - Česká republika - tercie	
ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA				
Žák: <ul style="list-style-type: none"> spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná slova využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace 	Žák: <ul style="list-style-type: none"> správně vyslovuje souhláskové skupiny používá slovní přízvuk a rozumí úloze melodie, důrazu, tempa a pauzy ve větě spisovnou výslovnost řadí k vnějšímu kultivovanému projevu vzdělaného člověka 	<ul style="list-style-type: none"> hlásky a hláskové skupiny modulace souvislé řeči (větný přízvuk, větná melodie) intonace členění souvislé řeči (pauzy, frázování) 	Hv - tón - průběžně Bi - člověk - tercie Cj - výslovnost - prima, sekunda MkV - <i>Multikulturalita (Na vhodných větech a příkladech jsou žáci vedeni k multikulturní výchově, ke vzájemné toleranci a uvědomují si význam užívání jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.)</i>	

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
OBECNÉ VÝKLADY O JAZYCE				
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozdíly mezi projevy mluvenými a psanými objasní rozdíl mezi řečí a jazykem rozezná jednotlivé útvary českého jazyka používá jazykové příručky, vyhledává v nich potřebné informace dbá na jazykovou úroveň svých projevů 	<ul style="list-style-type: none"> projev mluvený a psaný řeč a jazyk útvary českého jazyka, slohové rozvrstvení jazykových prostředků jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace) jazyková kultura 	<p>OSV - <i>Komunikace (V žácích jsou rozvíjeny komunikační dovednosti a schopnosti beze strachu, jasně a srozumitelně formulovat své názory.)</i></p> <p>MkV - <i>Kulturní diference (Na rozvrstvení českého jazyka lze ukázat jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti.)</i></p> <p>Ov- má vlast - prima - život mezi lidmi - sekunda</p> <p>Cj - jazykové skupiny v Evropě - kvarta</p> <p>OSV <i>Komunikace (Žáci se učí komunikaci v různých situacích, dále rozvíjejí komunikační dovednosti a schopnost správného vyjadřování.)</i></p>	

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - Literární výchova
Ročník: Prima

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
MÁ VLAST, MŮJ DOMOV				
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování rozděluje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> formuluje vztah autora textu k vlasti a vyjádří svůj vztah k rodné zemi vyloží pojem personifikace, vysvětlí obrazné vyjádření rozdělí pojem biografie, autobiografie, pověst, romance, drama, populárně naučný text na základě přečtených příběhů vyloží význam historických osobností pro český stát formuluje pojem exil, rozlišuje historický román a historiografickou literaturu objasní význam divadla pro národ prostřednictvím biografie, stylizované kroniky, memoárů a historické povídky dokáže popsat atmosféru doby dokáže vysvětlit všechny výše uvedené žánry vyloží pojem pověst, pranostika, hádanka, lidová píseň, vzpomínková próza, kronika uceleně reprodukuje přečtený text 	<p>NAŠE KRÁSNÁ ZEMĚ</p> <ul style="list-style-type: none"> na žánrově různých textech s tematikou vlasti postupně objasňovat a poznávat prostředky uměleckého vyjádření v literatuře <p>VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI ČESKÝCH DĚJIN V LITERATUŘE</p> <ul style="list-style-type: none"> prostřednictvím a rozborem různých žánrů – básnických i prozaických – jsou představeny významné osobnosti českých dějin <p>ZRCADLO NÁRODA</p> <ul style="list-style-type: none"> prostřednictvím různých žánrů jsou představeny osobnosti spojené s Národním divadlem, rovněž dobové okolnosti vzniku divadla <p>ČESKÝ ROK</p> <ul style="list-style-type: none"> přiblížení lidové kultury a zvyků ve vztahu k ročnímu cyklu 	<p>VMEGS - <i>Jsmo Evropané (Poznáním lidských příběhů v historii je žák veden k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů fungování společnosti, je zdůrazněna hodnota spravedlnosti, svobody, solidarity a tolerance.)</i></p> <p>MkV - <i>Kulturní diference (Na osudu významných českých exulantů je ukázána nutnost náboženské, kulturní i názorové tolerance.)</i></p> <p>EV - <i>Vztah člověka k prostředí (V žácích je dotvářen pozitivní vztah k okolí a oblasti, v níž žijeme.)</i></p> <p>Ov - člověk v rytmu času - prima - Naše vlast - prima</p> <p>D - významné osobnosti českých dějin - průběžně</p> <p>Z - Česká republika - tercie</p> <p>Hv - píseň - průběžně</p>	<p>ve všech tematických oddílech - interpretace literárního textu</p> <p>přednes vhodných literárních textů záznam a reprodukce hlavních myšlenek</p> <p>dramatizace</p> <p>volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu</p> <p>přednes vhodných literárních textů</p>

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
LITERÁRNÍ VÝPRAVY ZA DOBRODRUŽSTVÍM				
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> pozná žánr dobrodružné prózy a jeho jednotlivé typy nachází principy kompozičních prostředků dobrodružné literatury – gradace, charakteristika, líčení prostředí rozliší a vnímá odborný a estetický přístup ke stejnému tématu uvědomuje si nutnost ochrany přírody rozpozná personifikaci 	<p>DOBRODRUŽSTVÍ A NEBEZPEČÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> čtení a rozbor textů s tématem ohrožení života, lidských potřeb nebo životních hodnot <p>PŘÍRODA KOLEM NÁS</p> <ul style="list-style-type: none"> texty s přírodní tematikou, specifičnost umělecké a odborné literatury ve vztahu k oblasti přírody a přírodních věd 	<p>OSV - <i>Seberegulace a sebeorganizace (Žák se učí v rámci hodiny zvládat vlastní chování, ovládat základní dovednosti pro spolupráci a řešení složitých situací.)</i></p> <p>EV - <i>Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Žák si vytváří základní ekologické návyky, vědomí o člověku jako o součásti přírody, je veden k zodpovědnosti za své chování vůči přírodě.)</i></p> <p>Ov – naše vlast - sekunda</p>	<p>vytváření vlastních textů vlastní výtvarný doprovod k literárním textům</p> <p>volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu</p>
<ul style="list-style-type: none"> formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí význam rodiny a význam hodnotných mezilidských vztahů prostřednictvím vybraných textů rozlišuje ich formu a er formu prohlubuje znalosti o charakteristice postavy rozvíjí své komunikační schopnosti. rozlišuje různé druhy fantastické literatury rozliší humor a nadsázku formuluje ústně i písemně dojmy z kulturního zážitku 	<p>NEOBYČEJNÉ PŘÍBĚHY VŠEDNÍHO ŽIVOTA</p> <ul style="list-style-type: none"> texty o vztahu dětí a dospělých, příběhy s dětskými hrdiny, svět školy <p>VE SVĚTĚ FANTAZIE</p> <ul style="list-style-type: none"> texty s fantastickými tématy v různých žánrech – povídkách, cestopisu, v magické próze, v bájích, v romanetu 	<p>EV - <i>Vztah člověka k prostředí (V žácích je dotvářen pozitivní vztah k okolnímu prostředí a lidem, kteří v něm žijí.)</i></p> <p>Ov - život ve škole – prima, sekunda - životní prostředí - prima</p> <p>Vv - ilustrace k pohádkám a bájím - prima - svět fantazie, pohádkový les (skřítky, strašidla) - prima</p> <p>D - starověké Řecko, Řím - prima</p> <p>Z - zeměpis světadílů - sekunda</p>	<p>vytváření vlastních textů</p> <p>vlastní výtvarný doprovod k literárním textům</p>
<p><i>Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - Literární výchova</i></p>				

Ročník: **Sekunda**

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
NÁRODNÍ JAZYK A NÁROD				
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	Žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozezná v textu jednotlivé vrstvy národního jazyka • na základě přečtených příběhů objasní význam legendárních a bájných postav české historie a charakterizuje jejich roli v různých historických obdobích • na základě přečtených textů objasní roli významných historických osobností v národním životě • posoudí úsilí sportovců, vyloží pravidla pro čestné a sportovní zápolení 	CHRÁM I TVRZ <ul style="list-style-type: none"> • tematika českého jazyka v žánrově různých textech české klasické literatury Z ČESKÝCH LEGEND <ul style="list-style-type: none"> • prostřednictvím různých žánrů a jejich rozbořem je všestranně představena postava českých legend a pověstí; legendární podání je konfrontováno s historickými fakty PRAVDA VÍTĚZÍ <ul style="list-style-type: none"> • prostřednictvím a rozbořem různých prozaických žánrů je představena významná osobnost českého národa FAIR PLAY <ul style="list-style-type: none"> • prostřednictvím různých žánrů jsou představeny osobnosti spojené s českým sportem 	VMEGS <i>- Evropa a svět nás zajímá (Vést k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů fungování společnosti. Orientace na hodnoty vlastenectví, svobody, solidarity a tolerance. Vědomí významu národních tradic.)</i> OSV <i>- Hodnoty, postoje, praktická etika (Učit se vytrvalosti a pracovitosti, posilovat zodpovědnost vůči sobě i druhým.)</i> D - Přemyslovci, Lucemburkové - sekunda Hv - duchovní hudba - sekunda Tv - osobnosti českého sportu - průběžně Ov - naše vlast - prima - člověk jako osobnost - tercie	ve všech tematických oddílech - interpretace literárního textu volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu záznam a reprodukce hlavních myšlenek

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
V ŘÍŠI POHÁDEK A EXOTICKÝCH PŘÍBĚHŮ				
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> pozná a dokáže charakterizovat mýtus a báji pozná a dokáže rozlišit žánr pověsti a pohádky vysvětluje a aktivně používá frazeologismy nachází principy kompozičních prostředků příběhů založených na vypravěčském umění rozliší a vnímá nociónální a emocionální přístup ke stejnému tématu dokáže charakterizovat žánr bajky uvědomuje si nutnost ochrany přírody nachází prostředky uměleckého popisu, líčení charakterizuje žánr cestopisu charakterizuje na základě četby zvyklosti v jednotlivých zemích 	<p>NA POČÁTKU VĚKŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> seznámení s různými výklady o vzniku světa a člověka v podání různých kultur <p>BYLO NEBYLO...</p> <ul style="list-style-type: none"> podání známých pohádkových příběhů a pověstí, jejich převyprávění, vysvětlení frazeologismů a práce s nimi <p>LIDÉ A ZVÍŘATA</p> <ul style="list-style-type: none"> v textech různých žánrů jsou představeny příběhy o vztazích zvířat a lidí, na příkladu bajek je ukázáno, jak lze alegoricky hodnotit lidské vlastnosti <p>ZA EXOTIKOU</p> <ul style="list-style-type: none"> představují se příběhy s cestopisnou tematikou, umělecké a publicistické zpracování cestovatelské tematiky 	<p>EV - <i>Základní podmínky života (Vytváření vědomí o člověku jako o součásti přírody. Zodpovědnost za chování vůči přírodě.)</i></p> <p>D - vývoj člověka - prima Z - zeměpis světadílů - sekunda Ov - naše vlast - prima Vv - stvoření světa – ilustrace - sekunda</p>	<p>volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu</p> <p>dramatizace</p> <p>vlastní výtvarný doprovod k literárním textům</p> <p>volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu vytváření vlastních textů</p> <p>vlastní výtvarný doprovod k literárním textům</p>

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
NÁŠ SVĚT				
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledává v textech charakteristiku a popis prostředí konfrontuje přečtené příběhy s vlastními zkušenostmi vyloží princip jazykové hry vyloží podstatu jazykové komiky, vnímá uměleckou originalitu vypravěče vyloží pojmy apostrofa, metafora, personifikace, alegorie odlíší spisovnou a obecnou češtinu charakterizuje rozdíl mezi úvahovou a přírodní lyrikou odlišuje různé vyprávěcí postupy charakterizuje sci-fi literaturu, analyzuje její náměty, rozliší různé druhy sci-fi literatury 	<p>JAK SE ZNÁME...</p> <ul style="list-style-type: none"> příběhy, v nichž jsou prezentovány různé pohledy na školní život a dospívání <p>LITERÁRNÍ KEJKLÍŘI</p> <ul style="list-style-type: none"> na textech různých literárních žánrů jsou ukázány možnosti jazykových a formálních experimentů a jazykové komiky <p>SVĚT NAŠICH PŘEDKŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> rozbory textů o starých řemeslech a zvycích a rozhovory o jejich obsahu <p>ROBOTI A UMĚLÁ INTELIGENCE</p> <ul style="list-style-type: none"> téma o robotech zpracované v různých dobách 	<p>MkV - <i>Lidské vztahy (Vytvářet vědomí vlastní identity, být sám sebou, ale respektovat odlišné okolí.)</i></p> <p>Ov - život mezi lidmi - sekunda Hv - lidová píseň - sekunda Vv - fantastický stroj - prima</p>	<p>vytváření vlastních textů</p> <p>přednes vhodných literárních textů vytváření vlastních textů</p> <p>přednes vhodných literárních textů volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu</p> <p>vlastní výtvarný doprovod k literárním textům</p>

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - Literární výchova
Ročník: Tercie

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
ZOBRAZOVÁNÍ KRAJINY V LITERATUŘE				
Žák: <ul style="list-style-type: none"> uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie 	Žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní podstatu, užití a estetický smysl básnických prostředků charakterizuje estetickou funkci literatury rozliší pranostiku, přísloví, rozezná typy lidových písní podle tematiky vyloží rozdíl mezi poezií lidovou a umělou rozliší cestopis a dobrodružný román, vyjmenuje světově proslulá díla s touto tematikou charakterizuje žánr povídky, uvede známé autory 	RODNÝ KRAJ V POEZII <ul style="list-style-type: none"> seznámení se základními básnickými prostředky, jejich rozlišení a funkce v textech srovnávání textů umělé a lidové poezie a jejich jednotlivých žánrů PŘÍRODA V LITERATUŘE <ul style="list-style-type: none"> texty s přírodní tematikou v lidové slovesnosti i autorské literatuře žánry související s přírodou a jejím zobrazováním NOVÉ ZEMĚ V LITERATUŘE <ul style="list-style-type: none"> téma objevování nových zemí v textech různých žánrů (cestopis, dobrodružný román, poetické texty), známí čeští a světoví autoři; díla, která se věnují této tematice 	VMEGS - <i>Jsme Evropané (Texty posilují vědomí sounáležitosti s vlastní.)</i> EV - <i>Vztah člověka k prostředí (Téma rozvíjí porozumění ke vztahu člověka a prostředí, upevňuje vědomí vlastní odpovědnosti k prostředí.)</i> MkV - <i>Multikulturalita (Cestopisů lze využít zejména pro poznání a chápání odlišných sociokulturních skupin, k toleranci odlišností.)</i> Ov - naše vlast - prima, sekunda Hv - písně různých žánrů - kvarta Vv - cyklus krajina - tercie Z - Česká republika - sekunda, tercie D - zámořské objevy - sekunda, tercie	ve všech tematických oddílech - interpretace literárního textu přednes vhodných literárních textů záznam a reprodukce hlavních myšlenek vlastní výtvarný doprovod k literárním textům vytváření vlastních textů

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
LITERATURA SILNÝCH PŘÍBĚHŮ				
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyloží výstavbu dramatu jako jednoho ze základních literárních druhů • uvede základní pojmy z teorie divadla • uvede nejvýznamnější etapy vývoje divadla • zná známé divadelní autory • charakterizuje prostředky divadla, filmu • porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování • na základě textu popíše dějinné okolnosti vzniku obou válek • uvede nejznámější díla zobrazující válku • na základě četby autentických dokumentů je posilován autentický prožitek vedoucí k vědomí hrůzy války • vyloží pojem autobiografický román 	<p>DIVADLO</p> <ul style="list-style-type: none"> • kompozice dramatu, vývojové fáze dramatu od antiky po současnost • libreto, melodram, loutková hra, pantomima • slavné postavy světového dramatu, známí čeští a světoví autoři, jejich díla <p>VÁNOČNÍ PŘÍBĚH</p> <ul style="list-style-type: none"> • texty různé žánrové platnosti zachycující příběh Vánoc <p>OBRAZ VÁLKY V LITERATUŘE</p> <ul style="list-style-type: none"> • vzpomínková kniha, autobiografický román, válka v divadle, ve filmu • hlavní hrdina a jeho vnitřní prožitek • prostředí a jazyk literárního díla • známí autoři válečné prózy, poezie a dramatu 	<p>VMEGS</p> <p>- <i>Jsme Evropané (Na vhodných příkladech divadelních her vést žáky k multikulturní výchově a k výchově k myšlení v evropských a globálních souvislostech – prostřednictvím známých divadelních her posilovat pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám.)</i></p> <p>OSV</p> <p>- <i>Hodnoty, postoje, praktická etika (Četbou, rozhovory nad texty vést ke vzájemné úctě, přispívat k utváření hodnot jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost.)</i></p> <p>D - 1. a 2. sv. válka - tercie, kvarta Vv - obal na román mého života - tercie - pocity, nálady - tercie - vánoční výstavy a projekty - průběžně Ov - člověk v rytmu času - prima - naše vlast - prima</p>	<p>dramatizace</p> <p>volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu</p> <p>záznam a reprodukce hlavních myšlenek</p>

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
KOŘENÍ ŽIVOTA				
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> odliší zobrazení milostné tematiky v různých historických obdobích vyloží nové básnické pojmy související s milostnou tematikou charakterizuje typické zvukové prostředky poezie (rým, rytmus, verš) charakterizuje humoristickou literaturu, je schopen rozeznat slovní a situační komiku, zná významné autory humoristické literatury vyloží pojem sci-fi literatury uvede příklady autorů i děl fantastické literatury 	<p>LÁSKA V LITERATUŘE</p> <ul style="list-style-type: none"> různé podoby milostné lyriky – lidová slovesnost, středověká milostná píseň, neobvyklá básnická vyjádření známí čeští autoři i světoví autoři milostné poezie <p>HUMOR A FANTAZIE V LITERATUŘE</p> <ul style="list-style-type: none"> prostředky komiky, představitele humoristické literatury specifika sci-fi a fantasy literatury, spisovatelé zabývající se fantastickými náměty 	<p>OSV</p> <p><i>- Mezilidské vztahy (Téma vede k porozumění sobě samému a druhým, k vědomí lásky jako základního lidského citu a obohacení života. V důsledcích vede i toleranci a k pochopení mezilidských vztahů. Humor jako psychohygienu v osobnostním rozvoji žáka, získání dovedností pro pozitivní naladění mysli, pro předcházení stresům.)</i></p> <p>D - gotická kultura - sekunda - sci-fi - kvarta Vv - ilustrace k poezii - kvarta</p>	<p>přednes vhodných literárních textů</p> <p>vytváření vlastních textů</p> <p>záznam a reprodukce hlavních myšlenek</p>

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - Literární výchova
Ročník: Kvarta

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
SVĚT LITERATURY				
Žák: <ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora 	Žák: <ul style="list-style-type: none"> vyloží znaky uměleckého díla definuje prozaické žánry, uvádí známá literární díla a jejich ilustrátory definuje básnické formy a lyrické žánry, uvádí známé básníky i jejich sbírky užívá pojmy z literární teorie, dokáže je rozlišit a charakterizovat nalézá příklady nových pojmů v textu, využívá své znalosti v praktickém rozboru textu vysvětlí roli literatury v době nesvobody uvede názvy nejznámějších románových děl s námětem pohnutých lidských osudů vysvětlí na příkladech roli spisovatele ve společnosti 	LITERÁRNÍ DÍLO <ul style="list-style-type: none"> smysl a význam poznávání a interpretace literárního díla tematická a žánrová pestrost literatury kouzlo a síla vyprávění knižní ilustrace a její význam POEZIE <ul style="list-style-type: none"> lyrické žánry a formy – píseň, song, šanson, epigram, epitaf, elegie, óda, sonet lyrický subjekt lyrika moderní, postmoderní folk, rock, jazz známá díla, autoři představovaných žánrů a forem OSUDY LIDÍ V LITERATUŘE <ul style="list-style-type: none"> tradice, předsudky, zvyklosti v životě spisovatele hledání smyslu života oficiální literatura, exilová literatura, samizdatová literatura 	MkV - <i>Multikulturalita (Téma přispívá k osobnostní a sociální výchově, k rozvoji kreativity, vybrané texty přispívají i k výchově k toleranci a multikulturní výchově. Vnímání různých hudebních žánrů přispívá k výchově k toleranci.)</i> VDO - <i>Formy participace občanů v politickém životě (Na základě vybraných textů se rozvíjí výchova demokratického občana.)</i> MkV - <i>Lidské vztahy (Přispívá k uvědomění mravních rozměrů různých způsobů lidského chování, k otevřenému a aktivnímu životnímu postoji, k posilování tolerance, k utváření hodnot.)</i> Vv - ilustrace - kvarta Hv - píseň, druhy písní - sekunda Ov - člověk jako osobnost - tercie D - 60. a 70. léta – kvarta	ve všech tematických oddílech - interpretace literárního textu záznam a reprodukce hlavních myšlenek přednes vhodných literárních textů záznam a reprodukce hlavních myšlenek

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
LITERATURA SE ŠKOLNÍ TEMATIKOU				
Žák: <ul style="list-style-type: none"> tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	Žák: <ul style="list-style-type: none"> uvede díla se školní tematikou uvádí díla literatury pro děti a mládež a jejich autory vyloží rozdíl mezi divadelní a televizní inscenací srovnává filmovou, televizní adaptaci a předlohu 	O ŠKOLE VÁŽNĚ I NEVÁŽNĚ <ul style="list-style-type: none"> humoristická literatura se školní tematikou vážná zamyšlení o škole, žácích a učitelích literatura pro děti a mládež ADAPTACE ŠKOLNÍCH PŘÍBĚHŮ <ul style="list-style-type: none"> televizní a filmová tvorba pro děti a mládež filmy a seriály ze školního prostředí autor, scénárista, režisér 	OSV <i>- Poznávání lidí (V osobnostní a sociální výchově téma vede k porozumění sobě samému a druhým, napomáhá ke zvládnutí vlastního chování, napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování.)</i> Ov - život ve škole – prima, sekunda	vytváření vlastních textů volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu
LITERATURA NA JEVIŠTI				
Žák: <ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty 	Žák: <ul style="list-style-type: none"> užívá terminologii dramatu uvede názvy profesí souvisejících s divadelní a filmovou tvorbou charakterizuje hlavní žánry dramatu uvádí hlavní osobnosti české i světové divadelní scény uvádí známé české i světové dramatiky a jejich díla posoudí roli nových médií uvádí důležité osobnosti tohoto kulturního okruhu uvádí a vysvětluje hlavní publicistické žánry 	LITERATURA NA JEVIŠTI <ul style="list-style-type: none"> absurdní divadlo, autorské drama kamenné divadlo, divadlo malých forem písňové texty, improvizace, replika, šantán hlavní představitelé, důležité osobnosti LITERATURA A NOVÁ MÉDIA <ul style="list-style-type: none"> rozhlasová hra, video, zvukové nosiče televizní a filmová tvorba – adaptace literárních děl 	OSV <i>- Seberegulace, sebeorganizace (Téma přispívá k rozvoji sebepoznání a sebepojetí.)</i> MedV <i>- Vnímání autora mediálních sdělení</i> Vv - výtvarný doprovod k textu – kvarta Hv - divadla malých forem – kvarta Ov - kultura, masová komunikace - sekunda	dramaturgie vytváření vlastních textů

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - Komunikační a slohová výchova
Ročník: Prima

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyplní poštovní poukázku, podací lístek, telegram, napíše krátkou textovou zprávu, vzkaz 	<p>JEDNODUCHÉ TISKOPISY</p> <ul style="list-style-type: none"> poštovní poukázka podací lístek 	<p>VDO</p> <p><i>- Občanská společnost a škola</i></p> <p><i>(Praktickými úkoly jsou v žácích posilovány dovednosti usnadňující komunikaci s úřady a institucemi.)</i></p>	<p>V primě doporučujeme zpracovat dvě kontrolní slohové práce (v každém pololetí jednu) a žáky na ně připravovat během celého školního roku psaním cvičných slohových prací ve slohovém útvaru, který je aktuálně probírán.</p>
<ul style="list-style-type: none"> uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu 	<ul style="list-style-type: none"> napíše jednoduchý vzkaz, inzerát, objednávku, zprávu, oznámení 	<p>JEDNODUCHÉ KOMUNIKAČNÍ ŽÁNRY</p> <ul style="list-style-type: none"> vzkaz inzerát zpráva oznámení pozvánka SMS zpráva 	<p>MedV</p> <p><i>- Stavba mediálních sdělení</i></p> <p><i>(Na vhodných textech jsou uváděny příklady pravidelnosti v uspořádání mediovaných sdělení, příklady stavby a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení</i></p> <p><i>- je posilována schopnost zapojení jedince do mediální komunikace, schopnost tvorby pro média.)</i></p>	<p>Témata vycházejí z praktického života, z různých zájmových oblastí žáků a využívají mezipředmětové vztahy. Do výuky jsou rovněž zařazována mluvní cvičení, úkoly stylizační, frazeologické, syntaktické, lexikální a další.</p>

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> napiše dopis soukromý, osvojí si zásady psaní dopisu úředního 	DOPIS <ul style="list-style-type: none"> soukromý dopis úřední dopis - objednávka, žádost 	OSV - <i>Sebepoznání a sebepojetí (Téma vede k porozumění sobě samému a druhým, k vědomí lásky jako základního lidského citu a obohacení života. V důsledcích vede i k toleranci a pochopení mezilidských vztahů.)</i>	
<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i vlastním tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	<ul style="list-style-type: none"> rozliší základní druhy popisu, volí vhodné jazykové prostředky popisu volí vhodný postup (přehlednost) při zpracování popisu správně kompozičně člení text 	POPIS <ul style="list-style-type: none"> popis budovy, místnosti, postavy, krajiny, pracovního postupu 	OSV - <i>Sebepoznání a sebepojetí (Žák je veden k chápání vlastního já jako zdroje informací o sobě, druhých jako zdroje informací o mně, formuje vztahy k druhým lidem.)</i> Vztah k ostatním předmětům: Na vhodných cvičeních posilovat vazby k ostatním předmětům, zejména k výtvarné výchově (vnímání uměleckého díla), k technickým předmětům a cizím jazykům. Vv - krajina - průběžně Cj - popis osoby, místnosti, domu - průběžně	Důraz je kromě jiného kladen na naslouchání - praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu), zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové.

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	<ul style="list-style-type: none"> nachází principy časové posloupnosti ve vypravování uceleně reprodukuje přečtený text vypracuje osnovu vypravování, a to formou hesel, vět, citátů, obrázků dokáže použít bohatší jazykové prostředky vypravuje podle obrázku dokončí příběh podle předem daného začátku či konce 	VYPRÁVOVÁNÍ	<p>MedV - Stavba mediálních sdělení (Na vhodných textech jsou uváděny příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, příklady stavby a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení. Je posilována schopnost zapojení jedince do mediální komunikace, schopnost tvorby pro média.)</p> <p>Lv - epika - průběžně Cj - vypravování podle obrázků - průběžně</p>	Důraz je kromě jiného kladen na mluvený projev - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální), komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek i bez poznámek, referát, diskuse, dialog.
<ul style="list-style-type: none"> zpracuje výpisky ze snadného odborného textu, a to formou hesel i souvislými větami 	<ul style="list-style-type: none"> aplikuje poznatky o psaní výpisků a sestaví na jejich základě výpisky z vhodného textu 	VÝPISKY	<p>MedV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (Na vhodných textech jsou žáci vedeni k chápání podstaty mediálního sdělení, k hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením.)</p>	Důraz je kladen na práci s textem, společné čtení - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové.

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - Komunikační a slohová výchova
Ročník: Sekunda

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, projekty	Poznámky
Žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozliší základní druhy popisu, volí vhodné jazykové prostředky popisu volí vhodný postup (přehlednost) při zpracování popisu správně kompozičně člení text rozliší popis statický a dynamický zpracuje osnovu popisu užívá jazykových prostředků popisu 	POPIS <ul style="list-style-type: none"> popis výrobku popis uměleckého díla popis pracovního postupu 	Vztah k ostatním předmětům: Na vhodných textech posilovat vazby k ostatním předmětům, zejména k výtvarné výchově (vnímání uměleckého díla), k technickým předmětům a cizím jazykům. OSV - <i>Komunikace (Žák dále rozvíjí své komunikační dovednosti, jsou posilovány schopnosti správného vyjadřování.)</i>	V sekundě doporučujeme zpracovat dvě kontrolní slohové práce (v každém pololetí jednu) a žáky na ně připravovat během celého školního roku psaním cvičných slohových prací ve slohovém útvaru, který je aktuálně probírán.
<ul style="list-style-type: none"> odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji 	<ul style="list-style-type: none"> vystihne povahu člověka, využívá přirovnání, rčení rozliší charakteristiku vnější a vnitřní správně užívá výrazy označující charakterové vlastnosti napíše výstižnou charakteristiku 	CHARAKTERISTIKA <ul style="list-style-type: none"> charakteristika literární postavy 	OSV - <i>Poznávání lidí (Téma rozvíjí vzájemné poznávání se ve skupině a ve třídě, rozvíjí vnímavost vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, schopnost porozumět sobě.)</i> OSV - <i>Sebepoznání a sebepojetí (V charakteristice se posiluje zejména osobnostní vývoj, schopnost porozumět sobě i jiným.)</i> Cj - charakteristika přítele - tercie, kvarta Ov - vlastnosti osobnosti - tercie	Témata vycházejí z praktického života, z různých zájmových oblastí žáků a využívají mezipředmětové vztahy. Do výuky jsou rovněž zařazována mluvní cvičení, úkoly stylizační, frazeologické, syntaktické, lexikální a další.

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování 	<ul style="list-style-type: none"> volí jazykové prostředky, které vyvolávají citovou působivost textu 	LÍČENÍ	<p>OSV - <i>Kreativita (Téma pomáhá rozvíjet u žáka originalitu, schopnost vidět věci jinak, citlivost.)</i></p> <p>Vv - krajina - průběžně</p> <p>EV - <i>Vztah člověka k prostředí (Téma rozvíjí porozumění ke vztahu člověka a prostředí, upevňuje vědomí vlastní odpovědnosti k prostředí.)</i></p> <p>Ov - ochrana přírodního bohatství - sekunda Bi, Z - ekologie - kvarta</p>	Důraz je kladen na tvorbu souvislých písemných i mluvených projevů, ale i na naslouchání - praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu), zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové.
<ul style="list-style-type: none"> využívá základy studijního čtení, vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky, stručné poznámky a výtah z přečteného textu 	<ul style="list-style-type: none"> vyjádří vlastními slovy hlavní myšlenky textu zpracuje výtah z odborného textu výběrem vhodných jazykových prostředků zpracuje výpisky ze snadného odborného textu, a to formou hesel i souvislými větami 	VÝPISKY, VÝTAH	Na vhodných textech jsou posilovány vazby k ostatním předmětům, zejména k technickým.	Důraz je kladen na práci s textem, jeho interpretaci, sestavení, ale i na společné čtení - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové.
<ul style="list-style-type: none"> dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> zformuluje žádost a rozlišuje obvyklé formy žádosti 	ŽÁDOST	<p>VMEGS - <i>Jsme Evropané (Jde o posilování dovedností potřebných v občanském životě, kultivovanou komunikaci s institucemi (jednoduché útvary administrativního styku).</i></p> <p>Ov - na úřadě - kvarta</p>	

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj 	<ul style="list-style-type: none"> sestaví životopis svůj i rodinného příslušníka či známé osobnosti vyhledá informace s údaji o známých osobnostech 	ŽIVOTOPIS	MedV - <i>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (Žák je veden k chápání podstaty mediálního sdělení, hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením.)</i> Ov - úřad práce - kvarta Cj - životopis - prima, sekunda	
<ul style="list-style-type: none"> v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	<ul style="list-style-type: none"> samostatně vypravuje na základě vlastního prožitku či na základě ukázky z knihy, scény ze hry či filmu nachází principy časové posloupnosti ve vypravování uceleně reprodukuje přečtený text vypracuje osnovu vypravování, a to formou hesel, vět, citátů, obrázků dokáže použít bohatší jazykové prostředky vypravuje podle obrázku dokončí příběh podle předem daného začátku či konce 	VYPRÁVOVÁNÍ	MedV - <i>Stavba mediálních sdělení (Na vhodných textech jsou uváděny příklady pravidelnosti v uspořádání mediovaných sdělení, příklady stavby a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení. Je posilována schopnost zapojení jedince do mediální komunikace, schopnost tvorby pro média.)</i> Lv - bajka - sekunda - příběhy s různou tematikou - průběžně	Důraz je kladen na mluvený projev - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální), komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek i bez poznámek, referát, diskuse, dialog.

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - Komunikační a slohová výchova
Ročník: Tercie

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
Žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá základy studijního čtení, vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky, stručné poznámky a výtah z přečteného textu 	Žák: <ul style="list-style-type: none"> vyjádří vlastními slovy hlavní myšlenky textu zpracuje výtah z odborného textu výběrem vhodných jazykových prostředků zpracuje teze k článku z učební látky jiného předmětu 	VÝTAH, TEZE	MedV - <i>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (Žák se učí chápat podstatu mediálního sdělení a hledat rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením. Na vhodných příkladech a textech (viz učebnice) je posilována vazba k ostatním předmětům.)</i>	V tercii doporučujeme zpracovat dvě kontrolní slohové práce (v každém pololetí jednu) a žáky na ně připravovat během celého školního roku psaním cvičných slohových prací ve slohovém útvaru, který je aktuálně probírán.
<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje důležité charakterové vlastnosti rozlišuje charakteristiku vnější a vnitřní, přímou a nepřímou napíše výstižnou charakteristiku 	CHARAKTERISTIKA LITERÁRNÍ POSTAVY	OSV - <i>Poznávání lidí (Téma podporuje vzájemné poznávání se ve skupině a ve třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, schopnost porozumět sobě i jiným.)</i>	Témata vycházejí z praktického života, z různých zájmových oblastí žáků a využívají mezipředmětové vztahy. Do výuky jsou rovněž zařazována mluvní cvičení, úkoly stylizační, frazeologické, syntaktické, lexikální a další.
<ul style="list-style-type: none"> v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči 	<ul style="list-style-type: none"> sestaví jednoduchý výklad a referát vysvětlí rozdíl mezi psaným a mluveným referátem používá vhodné stylistické prostředky pro výklad a referát 	VÝKLAD, REFERÁT	OSV - <i>Kreativita (V žácích je rozvíjena originalita, schopnost vidět věci jinak, citlivost.)</i>	Důraz je kladen na mluvený projev - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální), komunikační žánry:

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci 			<p>MkV - <i>Lidské vztahy (Na vhodných větách a příkladech jsou žáci vedeni k multikulturní výchově, ke vzájemné toleranci, k žádoucím občanským postojům.)</i></p> <p>Na vhodných příkladech a textech (viz učebnice) je posilována vazba k ostatním předmětům (Z, F, Bi, CH).</p>	připravený i nepřipravený projev na základě poznámek i bez poznámek, referát, diskuse
<ul style="list-style-type: none"> odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru 	<ul style="list-style-type: none"> vhodně popíše své pocity, své estetické vnímání světa 	LÍČENÍ	<p>EV - <i>Vztah člověka k prostředí (Téma rozvíjí porozumění ke vztahu člověka a prostředí, upevňuje vědomí vlastní odpovědnosti k prostředí.)</i></p> <p>Vv - krajina - průběžně Lv - příroda v literatuře - tercie</p>	Důraz je kladen na tvorbu souvislých písemných i mluvených projevů, ale i na naslouchání - praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvího, manipulativní působení projevu), zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové.
<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů rozlišuje objektivní a subjektivní sdělení a komunikační záměr autora v hovoru 	<ul style="list-style-type: none"> objasní rozdíl mezi úvahou a výkladem uplatňuje úvahový postup 	ÚVAHA	<p>MkV - <i>Multikulturalita (V tématech úvahy je možno posilovat zejména výchovu k toleranci a multikulturní výchovu, dovednost orientovat se v pluralitní společnosti, schopnosti poznávat a tolerovat odlišnosti různých národnostních i sociálních skupin.)</i></p>	Důraz je kladen na práci s textem, jeho interpretaci, sestavení, ale i na společné čtení - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové.

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji 			Ov - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi - kvarta	
<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozdíl mezi psaným a mluveným projevem rozliší slohové postupy a útvary zařadí text k funkčnímu stylu sestaví text na základě zadaných požadavků 	SOUHRNNÉ POUČENÍ O SLOHU <ul style="list-style-type: none"> projev mluvený a psaný slohové postupy a útvary funkční styly 	OSV - <i>Komunikace (Žáci dále rozvíjejí své komunikační dovednosti, jsou posilovány schopnosti jejich správného vyjadřování.)</i> Ov - komunikace - sekunda Čj - projev mluvený a psaný - kvarta	

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - Komunikační a slohová výchova
Ročník: Kvarta

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá základy studijního čtení, vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky, stručné poznámky a výtah z přečteného textu odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vytvoří komplikovanější útvary odborného stylu, využívá prostředky odborného stylu ve výstavbě delšího textu 	<p>VÝKLAD – KOMPOZICE, JAZYK</p>	<p>MedV</p> <p><i>-Tvorba mediálního sdělení (Na vhodných textech jsou žáci vedeni k mediální výchově.)</i></p> <p>Na vhodných příkladech a textech (viz učebnice) je posilována vazba k ostatním předmětům.</p> <p>Slohová témata jsou vybírána tak, aby posilovala osobnostní i odborný profil žáka (př. sestavení odborného textu) – zde jsou přesahy do dějepisu, biologie, zeměpisu.</p>	<p>V kvartě doporučujeme zpracovat dvě kontrolní slohové práce (v každém pololetí jednu) a žáky na ně připravovat během celého školního roku psaním cvičných slohových prací ve slohovém útvaru, který je aktuálně probírán.</p> <p>Témata vycházejí z praktického života, z různých zájmových oblastí žáků a využívají mezipředmětové vztahy.</p> <p>Do výuky jsou rovněž zařazována mluvní cvičení, úkoly stylizační, frazeologické, syntaktické, lexikální a další.</p>
<ul style="list-style-type: none"> dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> sestaví a přednese krátký proslov 	<p>PROSLOV</p>	<p>MkV</p> <p><i>- Lidské vztahy (Téma přispívá k uvědomění mravních rozměrů různých způsobů lidského chování, vede k posilování tolerance,</i></p>	<p>Důraz je kladen na mluvený projev - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační</p>

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně využívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči 			<i>přispívá k utváření hodnot, jako je solidarita, spravedlnost, svoboda, vede k otevřenému a aktivnímu životnímu postoji.)</i>	situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální), komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek i bez poznámek, referát, diskuse, dialog.
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje objektivní a subjektivní sdělení a komunikační záměr autora v hovoru zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu 	<ul style="list-style-type: none"> vystoupí v diskusi, uvědomuje si její pravidla 	DISKUSE	OSV - <i>Poznávání lidí (Téma podporuje vzájemné poznávání se ve skupině a ve třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, schopnost porozumět sobě i jiným.)</i> OSV - <i>Seberegulace a sebeorganizace (Žák se učí zvládat vlastní chování, prezentovat svůj názor, ovládat základní dovednosti pro spolupráci a řešení složitých situací.)</i>	
<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i vlastního tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči 	<ul style="list-style-type: none"> vytvoří vypravování, v němž využívá prostředky zvyšující napětí formuluje ústně i písemně dojmy z četby, filmu nebo divadla 	VYPRÁVOVÁNÍ	MedV - <i>Stavba mediálních sdělení (Žáci aplikují jazykové dovednosti ze slohu, sestaví komplikovanější vypravování.)</i> OSV - <i>Kreativita (V žácích je rozvíjena originalita, schopnost vidět věci jinak, citlivost.)</i> Cj - vypravování příběhu - průběžně	Důraz je kladen na práci s textem, jeho interpretaci, sestavení, ale i na společné čtení - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové.

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji 	<ul style="list-style-type: none"> užívá prostředky úvahy, je schopen napsat kultivovaný osobitý text 	ÚVAHA	MkV - <i>Lidské vztahy (V tématech úvahy posilovat zejména výchovu k toleranci a multikulturní výchovu, dovednost orientovat se v pluralitní společnosti, schopnosti poznávat a tolerovat odlišnosti různých národnostních i sociálních skupin, v úvaze lze využít témat vedoucích k vědomí evropských globálních souvislostí.)</i> Ov - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi - kvarta	Důraz je kladen na tvorbu souvislých písemných i mluvených projevů, ale i na naslouchání - praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvího, manipulativní působení projevu), zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové.
<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje funkční styly a jejich znaky, rozliší slohové postupy a slohové útvary na základě poznatků o slohových postupech a útvarech sestaví příslušný text 	FUNKČNÍ STYLY SLOHOVÉ POSTUPY A ÚTVARY	OSV - <i>Mezilidské vztahy (Vnímání různých slohových postupů a útvary přispívá k výchově k toleranci a k multikulturní výchově.)</i>	